

8.8.2024

VN/10783/2024
VN/10783/2024-OM-6

Ympäristöministeriö

Oikeusministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi kriittisten raaka-aineiden hankkeiden yhteyspisteestä ja strategisten hankkeiden etusijasta

Ympäristöministeriö on pyytänyt oikeusministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi kriittisten raaka-aineiden hankkeiden yhteyspisteestä ja strategisten hankkeiden etusijasta. Esityksellä ehdotetaan muutettavaksi ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa annettua lakia sekä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettua lakia. Ehdotetuilla säännöksillä toimeenpantaisiin ja täydennettäisiin Euroopan parlamentin ja neuvoston puitteiden vahvistamisesta kriittisten raaka-aineiden turvatun ja kestäväen tarjonnan varmistamiseksi ja asetusten (EU) N:o 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 ja (EU) 2019/1020 muuttamisesta antaman asetuksen (2024/1252) sääntelyä. Säännöksillä täydennettäisiin kriittisen raaka-aineiden asetuksen sääntelyä.

Oikeusministeriö esittää lausuntonaan seuraavan.

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Perustuslakivaliokunta ei ole pitänyt hyvin väliä ja yksilöimättömiä tietojensaantioikeuksia perustuslain kannalta mahdollisina edes silloin, kun ne on sidottu välttämättömyyskriteeriin. (Ks. esim. PeVL 96/2022 vp)

Esitysluonnoksen ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa annetun lain 2 d §:ssä on sinänsä asianmukaisesti sidottu yhteyspisteviranomaisen salassa pidettävien tietojen saaminen niiden välttämättömyyteen ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa annetussa laissa ja kriittisten raaka-aineiden asetuksessa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Säännös on kuitenkin melko väljä siltä osin kuin siinä viitataan tiedonsaantioikeuteen "toimivaltaisilta viranomaisilta". Jatkovalmistelussa olisi suotavaa pyrkiä täsmentämään ainakin säännöskohtaisiin perusteluihin tarkemmin, mitä nämä mainitut toimivaltaiset viranomaiset ovat.

Teknisenä seikkana huomio kiinnittyy siihen, että säännöskohtaisten perustelujen 2 d §:ää koskevassa ensimmäisessä kappaleessa (esitysluonnoksen s. 17) on muotoiltu tiedonsaantioikeuden kohdistuvan tietoihin, jotka ovat "välttämättömiä tarpeellisia" yhteyspisteviranomaisen tehtävän hoitamiseksi. Koska tietojen on jo mainittu olevan välttämättömiä, näyttäisi termi "tarpeellisia" turhalta sekä edellä mainitussa että sitä seuraavassa perustelukappaleessa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Oikeusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 25
00023 Valtioneuvosto

Eteläesplanadi 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 7730
+358 9 1606 7730

kirjaamo.om@gov.fi
oikeusministerio.fi

Muutoksenhaku

Esitysluonnoksen ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa annetun lain 2 c §:n 1 momentin mukaan yhteyspisteviranomaisen on seurattava kriittisten raaka-aineiden asetuksen 11 artiklassa strategiselle (huom. strategisille) hankkeiden lupamenettelyille asetettuja määräaikoja. Saman pykälän 2 momentin mukaan yhteyspisteviranomainen voi pidentää edellä mainittuja määräaikoja kriittisten raaka-aineiden asetuksen 11 artiklan 4 kohdassa säädettyin edellytyksin.

Kriittisten raaka-aineiden asetuksen 11 artiklan 4 kohdan mukaan, jos strategisen hankkeen luonne, monimutkaisuus, sijainti tai koko sitä edellyttää, jäsenvaltiot voivat poikkeustapauksissa ennen artiklassa tarkoitettujen määräaikojen päättymistä ja tapauskohtaisesti pidentää kyseisiä määräaikoja hankkeesta riippuen enintään kuudella tai enintään kolmella kuukaudella. Kun määräaika pidennetään, asianomaisen keskitetyn asiointipisteen on ilmoitettava hankkeen toteuttajalle kirjallisesti määräajan pidentämisen syyt ja kattavan päätöksen tekemistä koskeva määräaika.

Esitysluonnoksen 2 c §:n 4 momentin sekä sitä koskevien säännöskohtaisten perustelujen perusteella vaikuttaisi siltä, että on tarkoitus säätää muutoksenhakukiellosta liittyen kriittisten raaka-aineiden asetuksen 11 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen määräaikojen pidentämiseen. Yleissäännökset hallintovalituksesta ovat oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (HOL, 808/2019), ja tarkoitus on, ettei eri hallinnonalojen lainsäädäntöön sisällytettäisi yleissäännösten kanssa päällekkäisiä säännöksiä (ks. Lainkirjoittajan opas 12.13.2). Ottaen huomioon HOL 6 §:ssä hallintopäätöksen valituskelpoisuudesta säädetty, vaikuttaa siltä, ettei asetuksessa tarkoitettujen määräaikojen pidentäminen ole valituskelpoisia päätöksiä, jolloin erillinen muutoksenhaun kieltäminen valittamalla olisi tarpeellista.

Osastopäällikön sijainen, yksikönpäällikkö

Tia Möller

Erityisasiantuntija

Silja Kantonen

Jakelu

YM Ympäristöministeriö

VN/10783/2024-OM-6

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: